

B.1 Almennelige kontraksbestemmelser

Som almennelige kontraksbestemmelser gjelder NS 8700 med følgende presiseringer, endringer og tillegg:

Pkt. 10 Kontraksmedhjelpere

Gjelder med følgende tillegg:

Tilbudt nøkkelpersonell hos totalentreprenør eller hans prosjekterende/underentreprenører skal benyttes for oppdraget.

Utskifting av nøkkelpersonell kan kun skje med tilsvarende kompetent personell som den som skal skiftes ut. Byggherren kan med saklig grunn nekte utskifting. Slik saklig grunn kan være at erstatter ikke har tilsvarende eller bedre kompetanse enn den som skiftes ut.

Pkt. 14 krav til kontraktsgjenstanden

Gjelder med nytt avsnitt:

Eventuell utførelse som avviker fra Byggforsk Detaljblad (Byggforskserien) skal forhåndsgodkjennes av Byggherren. Uten slik godkjenning anses ikke løsningen å oppfylle avtalte krav. Selv om en løsning godkjennes av Byggherren innebærer ikke dette at Byggherren har påtatt seg risikoen for løsningen.

Pkt. 24.1 Byggherrens risiko

Utgår. Følgende gjelder:

Totalentreprenøren skal overta risikoen for løsninger og annen prosjektering som er utarbeidet av byggherren før kontraktssinngåelse. Totalentreprenørens risiko gjelder slik det fremgår av standardens pkt. 24.2.

26.2 Indeksregulering

Gjelder med følgende presisering:

SSBs indeks «Enebolig i tre, i alt» gjelder. Det tas utgangspunkt i indeks for den måned tilbudsfristen løper.

Pkt. 28.3 Byggherrens tilbakeholdsrett

Gjelder med tillegg av følgende avsnitt:

Byggherren har rett til å holde tilbake betaling som følge av at totalentreprenørens eller hans kontraksmedhjelpers mislighold av kontrakten eller pga. manglende etterlevelse av forpliktelser i henhold til lov og forskrifter.

Pkt. 33.3 Partenes krav på fristforlengelse på grunn av force majeure

Gjelder med følgende tillegg:

Partene har krav på fristforlengelse dersom fremdriften av deres forpliktelser hindres av krigen i Ukraina og virkninger av denne utover de konkrete forhold som var kjent på tilbudstidspunktet.

Pkt.34.1 Retten til vederlagsjustering

Gjelder med følgende tillegg:

Entreprenøren har krav på å få dekket kostnader som følge av krigen i Ukraina og virkninger av denne på kontrakten i henhold til punktene nedenfor, som gjelder i tillegg til kontraktens almennelige regler. Kontraktens varslingsregler gjelder.

- a) Kostnader til vesentlig økte priser på materialer, råvarer og andre innsatsfaktorer
Entreprenøren har krav på å få dekket vesentlig økte innkjøpskostnader til materialer, råvarer og andre innsatsfaktorer sammenholdt med prisene som var kjent på tilbudstidspunktet. Kostnadsdekning skal utmåles som nettovirkning, dvs. uten påslag, og slik at eventuell kompensasjon som dekkes gjennom indeksregulering skal trekkes fra.
- b) Endrede lover m.m.
Entreprenøren har krav på å få dekket økte kostnader ved gjennomføringen av kontraksarbeidet dersom det etter at tilbudet ble inngitt skjer endringer i lover, forskrifter eller fattes enkeltvedtak som følge av krigen i Ukraina eller virkninger av denne.
- c) Regulering av rigg- og drift ved forlenget byggetid
Entreprenøren har krav på å få dekket rigg- og driftskostnader i henhold til kontraktens bestemmelser om dette ved fristforlengelse etter pkt. 1.

Pkt. 36.2 Levering av FDV-dokumentasjon

Gjelder med følgende presisering:

FDVU-dokumentasjon skal utarbeides i henhold til SN/TS 3456:2018 og tillegg.

All dokumentasjon skal utarbeides på norsk. Standard datablad og brukerveiledninger tillates likevel levert på svensk, dansk eller engelsk.

Pkt. 38.2 Prøvedrift

Utgår. Følgende gjelder:

Prøvedriftsperioden er ett år og skal gjennomføres i henhold til NS 6450 *Idriftsetting og prøvedrift av tekniske bygningsinstallasjoner*.

I prøvedriftsperioden skal kontraktsgjenstanden prøves under normale driftsforhold og etter egne tester som omfatter hele eller deler av kontraktsgjenstanden. Formålet med prøvedriftsperioden er å gi Byggherren mulighet til å kontrollere kontraktsgjenstanden over en gitt tidsperiode, slik at avvik kan korrigeres før kontraktsgjenstanden overtas. Formålet er videre at Totalentreprenøren skal få best mulig anledning til å gi Byggherrens driftspersonell opplæring og driftserfaring.

Ved oppstart av prøvedriftsperioden skal alle kontraksarbeider, også tekniske anlegg, være testet, dokumentert og ferdigstilt i henhold til pkt. 36 og 37. Oppstart prøvedrift skjer ved delovertakelsesforretning, jf. Pkt. 37.5 og pkt. 37.1 og 37.2, der Byggherren overtar alle kontraksarbeider med unntak av tekniske anlegg.

Delovertakelse og oppstart av prøvedriftsperiode innebærer følgende:

- Byggherren får rett til å ta hele kontraktsgjenstanden i bruk.
- Risikoen for den del av kontraktsgjenstanden som delovertas går over fra Totalentreprenøren til Byggherren. Totalentreprenøren beholder risikoen for tekniske anlegg i hele prøvedriftsperioden.
- Totalentreprenørens plikt til å holde kontraktsgjenstanden forsikret opphører.
- Totalentreprenøren får rett til å fakturere 75% av innestående. Dette gjelder utelukkende dersom alle kontraksarbeider med unntak av tekniske anlegg overtas av Byggherren ved oppstart av prøvedrift. Dersom bare deler av kontraksarbeider overtas, skal en forholdsmessig andel av innestående utbetales.
- Totalentreprenørens plikt til å rette mangler påvist ved delovertakelse/oppstart prøvedrift reguleres av pkt. 42.3.3.

- Totalentreprenøren får rett til å sende slutfaktura på den delen av kontraktsgjenstanden som er delovertatt

I prøvedriftsperioden skal Totalentreprenøren og Byggherren teste og funksjonsprøve kontraktsgjenstanden. Totalentreprenøren skal i hele prøvedriftsperioden bistå med drift av tekniske anlegg og opplæring av driftspersonalet.

Ved utløpet av prøvedriftsperioden overtas resterende del av kontraktsgjenstanden ved overtakelsesforretning og undertegnelse av prøvedriftsprotokoll, jf. Pkt. 36 og pkt. 37.1/37.2, med mindre overtakelse nektes i henhold til pkt. 37.3.

Overtakelsen innebærer følgende:

- Byggherren mister retten til å påberope seg mangler ved kontraktsgjenstanden som han har oppdaget eller burde ha oppdaget i løpet av prøvedriftsperioden og som ikke er påberopt ved overtakelsesforretningen, jf. Pkt. 42.2.1.
- Totalentreprenøren får rett til å sende slutfaktura.
- Sikkerheten som Totalentreprenøren har stilt for ansvar i byggetiden nedtrappes i samsvar med pkt. 7.4.
- Reklamasjonsfristen for samtlige arbeider begynner å løpe, jf. Pkt. 42.2.2.

Pkt. 39.1 Sluttoppgjør.

Gjelder med følgende presisering:

Etter endt prøvedriftsperiode skal sluttoppstilling med slutfaktura for dette arbeidet sammenstilles med tidligere slutfaktura og sluttoppstilling for delovertatt kontraktsgjenstand.

Pkt. 40.2 Dagmulktbelagte frister

Gjelder med følgende tillegg:

Følgende dagmulktbelagte frister gjelder for prosessen:

Beskrivelse	Frist	Sats
Komplett dokumentasjon etter NS 8407 pkt. 36.1 tredje ledd om testing og innregulering	Senest tre uker før påbegynt overtagelsesforretning	NOK 3000 Per kalenderdag
Igang satt prøvedrift	Avtales i oppstartsmøte	Beregnes iht. NS 8407 pkt. 40.3
Sluttfrist	Avtales i oppstartsmøte	Beregnes iht. NS 8407 pkt. 40.3
Utbedringsarbeider	Innen 1 mnd., ev. Annen frist satt av Byggherre	NOK 3000 per kalenderdag

Pkt. 40.3 Dagmulktenes størrelse

Gjelder med de presiseringer som fremkommer ovenfor i pkt. 40.2.

B.2 Spesielle kontraksbestemmelser

1. Språk og krav til formidling

Gjennomføringen av denne kontrakten skal foregå ved bruk av norsk språk. Dersom Totalentreprenøren eller hans underentreprenører gjør bruk av fremmedspråklige arbeidstakere, skal Totalentreprenøren sørge for å etablere et system for kommunikasjon som gjør at den arbeidskraft som benyttes til enhver tid er underrettet om alle forhold som relevant for den enkeltes arbeid. Dette omfatter alle forhold, herunder tegninger, beskrivelser, SHA, kvalitet, anvisninger på byggeplass mv.

2. Forhold til media

Elverum Kommune har et ønske om at vi fremstår som enhetlig, helhetlig og målgruppeorientert i vår kommunikasjon. Derfor ønsker vi at kommunikasjon og medieutspill skal koordineres. Uttalelser og informasjon bør i størst mulig grad gjøres i samarbeid med oss som byggherre.

3. HMS-kort

Alle arbeidstakere skal bære lett synlig et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort. Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort vil bli bortvist fra bygge- og anleggsplassen. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid på bygge- og anleggsplassen under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

4. Pliktig medlemskap i leverandørregister

Leverandøren skal ved kontraktinngåelse oppgi StartBANK ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Leverandøren skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgiftsinformasjon) der tilsvarende informasjon kan utstedes i hele kontraksperioden.

5. Krav om faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraksarbeidet skal minimum 40 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller utenlandsk fagutdanning der dette finnes. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Kravet kan også oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. Opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land. I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

Leverandøren skal etter kontraktinngåelsen dokumentere hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfyllelsesgraden.

Byggherren kan stanse arbeidet dersom det er grunn til å tro at mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing om så ikke skjer.

6. Lærlinger

Det er et krav at leverandører er tilknyttet en lærlingordning og at en eller flere lærlinger deltar i utførelsen av kontraktarbeidet innenfor bygg- og anleggsgagnene, jf. forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter. Kravet kan oppfylles av leverandøren og en eller flere av hans underleverandører.

Utenlandske leverandører kan oppfylle kravet ved å benytte lærling fra en lærlingordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet.

Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktarbeidet, dokumentere at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Byggherren kan holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom ovennevnte krav misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 5 promille av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller dersom det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

7. Rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer nedover i kontraktskjeden. Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt ilagt byggherren som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten med leverandører som omfattes av lov om skatteforvaltning § 7-6, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

8. Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Leverandøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, byggherrens SHA-plan og byggherrens eller koordinators anvisninger. Leverandøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av byggherrens SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk. Leverandøren skal sørge for at arbeidstakerne han og eventuelle underleverandører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko. For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

- Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter mv. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, såfremt arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Ved brudd på ovennevnte plikter har byggherren rett til å stanse arbeidene i den utstrekning byggherren anser det nødvendig.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan byggherren heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om heving om så ikke skjer. Der slikt mislighold består i stadige brudd på pliktene, kan byggherren heve selv om leverandøren retter forholdene. Byggherren kan på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for byggherren.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten på bygge- og anleggsplassen skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

9. Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte og ansatte hos underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker på kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale der denne kommer til anvendelse.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere og arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide). Dette gjelder bare for arbeidstakere som direkte medvirker på kontrakten. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal leverandøren rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underleverandør (herunder bemanningsselskaper) er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. av 4. juni 1993 § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.

Byggherren har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for arbeidsgiveren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert. Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandøren kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving, selv om leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i

underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan byggherren på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for byggherren.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10. Bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft

Leverandøren kan ikke ha flere enn to ledd underentreprenører i kjeden under seg, jf. anskaffelsesforskriften § 8-13 og § 19-3/ forsyningsforskriften § 7-8.

Ved vesentlig mislighold kan byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

Leverandørens bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig. Bruk av bemanningsselskap skal varsles byggherren og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a. Byggherren kan bare nekte bruk der han har saklig grunn.

Ved inngåelse av kontrakter om underentreprise som overstiger en verdi på kr 500.000 eks. mva. skal leverandøren innhente skatteattest, jf. forskrift om offentlige anskaffelser. Fra underentreprenører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Leverandøren skal på forespørsel fra byggherren fremlegge skatteattesten. Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan byggherren kreve at underentreprenøren skiftes ut uten omkostninger om forholdet ikke rettes innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om krav om utskifting om så ikke skjer.

11. Krav om betaling til bank

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, skal utbetales til konto i bank. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

12. Mislighold av kontraktsforpliktelser – konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

13. Revisjon

Byggherren, eller ekstern revisor engasjert av byggherren, kan gjennomføre revisjon hos leverandøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til slutfaktura er betalt for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.